

Vắc-xin liên hợp ngừa bốn loại viêm màng não mô cầu Meningococcal Quadrivalent Vaccines

Chủng ngừa đã cứu thêm nhiều mạng người tại Canada trong 50 năm vừa qua hơn bất cứ biện pháp y tế nào khác.

Vắc-xin liên hợp ngừa bốn loại viêm màng não mô cầu là gì?

Vắc-xin ngừa bốn loại viêm màng não mô cầu bảo vệ chống lại 4 loại vi khuẩn gây viêm màng não: các loại A, C, Y và W. Vắc-xin hoặc polysaccharide hoặc liên hợp. Vắc-xin loại liên hợp được dùng tại B.C. cung cấp sự bảo vệ lâu dài hơn chống lại bệnh. Vắc-xin được Bộ Y Tế Canada chấp thuận.

Ai nên chích vắc-xin liên hợp ngừa bốn loại viêm màng não mô cầu?

Vắc-xin được chích miễn phí cho trẻ em ở lớp 9.

Vắc-xin cũng được chích miễn phí cho trẻ em và người lớn có nhiều rủi ro bị bệnh viêm màng não mô cầu, bao gồm những người:

- không có lá lách, hoặc lá lách không hoạt động đúng mức
- bị các rối loạn hệ miễn dịch bao gồm bổ thể (complement), thiếu chất properdin trong huyết tương hoặc thiếu yếu tố D hay thiếu kháng thể chủ yếu
- đã có cấy ghép tế bào tiểu đảo tụy hay cơ quan nội tạng, hoặc những người đang chờ để được cấy ghép
- Đã cấy ghép tế bào mầm
- đã có tiếp xúc gần gũi với một người mắc bệnh viêm màng não mô cầu loại A, Y hay W, hoặc những người được sở y tế công cộng xác định có rủi ro bị lây nhiễm với các bệnh này trong lúc có sự bộc phát dịch bệnh tại B.C.

Vắc-xin được đề nghị, nhưng không được chích miễn phí, cho những người sau đây:

- Nhân viên phòng xét nghiệm thường xuyên tiếp xúc với vi khuẩn bệnh viêm màng não mô cầu

- Nhân viên quân sự
- Những người sống hay du lịch đến một khu vực nhiều rủi ro có bệnh viêm màng não mô cầu

Để biết thêm thông tin về các nơi du lịch có nhiều rủi ro, xin liên lạc với một cơ sở chủng ngừa du lịch.

Vắc-xin thường được chích 1 liều. Một số người có thể cần phải chích thêm những liều khác. Hãy hỏi chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị để biết xem quý vị có cần phải chích thêm những liều khác hay không và khi nào thì chích.

Những người không đủ điều kiện để được chích ngừa miễn phí nhưng muốn được bảo vệ chống lại các dạng A, C, Y và W của bệnh viêm màng não mô cầu có thể mua vắc-xin tại hầu hết các tiệm thuốc tây và cơ sở chủng ngừa du lịch.

Điều quan trọng phải giữ hồ sơ của tất cả những lần chủng ngừa.

Các lợi ích của vắc-xin là gì?

Chích vắc-xin là cách tốt nhất để bảo vệ chống việc bị bệnh viêm màng não mô cầu, một bệnh nghiêm trọng và đôi khi gây tử vong.

Khi quý vị chủng ngừa, quý vị cũng giúp bảo vệ cho những người khác nữa.

Các phản ứng có thể có sau khi chích vắc-xin là gì?

Vắc-xin rất an toàn. Chích ngừa thì an toàn hơn để mắc bệnh viêm màng não mô cầu.

Các phản ứng thông thường với vắc-xin có thể bao gồm bị đau, bị đỏ và bị sưng nơi chích thuốc. Nhức đầu, đau nhức bắp thịt, ón lạnh, sốt và buồn nôn cũng có thể xảy ra sau khi chích vắc-xin. Các phản ứng này thì nhẹ và nói chung kéo dài từ 1 đến 2 ngày.

Có thể cho uống Acetaminophen (ví dụ Tylenol®) hay ibuprofen* (ví dụ Advil®) nếu bị sốt hay đau nhức. Không nên cho bất cứ ai dưới 18 tuổi uống ASA (ví dụ Aspirin®) vì rủi ro mắc Hội chứng Reye.

*Không nên cho trẻ em dưới 6 tháng tuổi uống Ibuprofen mà không hỏi ý kiến của chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị trước.

Để biết thêm thông tin về Hội Chứng Reye, xin xem [HealthLinkBC File #84 Hội Chứng Reye](#).

Điều quan trọng phải ở lại cơ sở chích ngừa trong 15 phút sau khi chích bất cứ vắc-xin nào vì có một rủi ro cực kỳ hiếm có, xảy ra cho ít hơn 1 người trong số một triệu người, của phản ứng dị ứng đe dọa đến tính mạng gọi là sốc phản vệ. Điều này có thể bao gồm nổi sài, khó thở, hay bị sưng cuống họng, lưỡi hay môi. Nếu phản ứng này xảy ra, chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị có thể điều trị. Sự điều trị khẩn cấp bao gồm chích thuốc epinephrine (adrenaline) và chuyển bằng xe cứu thương đến phòng cấp cứu gần nhất. Nếu các triệu chứng xảy ra sau khi quý vị rời cơ sở chích ngừa, hãy gọi **9-1-1** hay số khẩn cấp tại địa phương.

Luôn luôn báo cáo các phản ứng nghiêm trọng hay không mong đợi cho chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị biết.

Ai không nên chích vắc-xin?

Hỏi chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị nếu quý vị hay con quý vị đã bị một phản ứng đe dọa đến tính mạng với một liều của bất cứ vắc-xin bệnh viêm màng não mô cầu nào trước đây, hay với bất cứ thành phần nào của vắc-xin liên hợp ngừa bốn loại viêm màng não mô cầu.

Không cần phải trì hoãn việc chủng ngừa do bị cảm lạnh hay bị bệnh nhẹ khác. Tuy nhiên, nếu quý vị có điều lo ngại, hãy hỏi chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị.

Viêm màng não mô cầu là gì?

Bệnh viêm màng não mô cầu do vi khuẩn gây nên. Nhiễm trùng màng não do các loại vi khuẩn A, C, Y và W thì rất hiếm tại B.C. Kể từ năm 2009 đã có ít hơn 10 ca bệnh mỗi năm. Tuy hiếm, bệnh có thể gây các sự nhiễm trùng nghiêm trọng và đe dọa đến tính mạng kể cả viêm màng não mô cầu, một sự nhiễm trùng màng bao ngoài vỏ não, và nhiễm

trùng huyết, một sự nhiễm trùng máu. Cứ mỗi 100 người bị bệnh, có đến 15 người sẽ chết, ngay cả nếu họ được điều trị. Các biến chứng vĩnh viễn của sự nhiễm trùng bao gồm tổn thương não, bị điếc, và bị mất tay chân.

Bệnh viêm màng não mô cầu lây từ người này sang người khác qua việc ho, nhảy mũi, hoặc tiếp xúc mặt sát với mặt. Bệnh cũng có thể lây qua nước miếng. Điều này có thể xảy ra qua các việc làm như hôn hoặc ăn chung, uống chung, hút thuốc lá chung, dùng chung son môi, uống chung các chai nước, dùng chung các vật bảo vệ răng miệng khi chơi thể thao, hay ngâm miệng các nhạc cụ.

Ứng Thuận Của Vị Thành Niên Chín Chấn

Phụ huynh hay những người giám hộ và con của họ nên thảo luận với nhau về sự ứng thuận chủng ngừa. Trẻ em dưới 19 tuổi hiểu được các lợi ích và các phản ứng có thể có cho mỗi vắc-xin và biết sự rủi ro của việc không chủng ngừa, có thể ứng thuận hoặc từ chối một cách hợp pháp việc chủng ngừa. Để biết thêm thông tin về sự ứng thuận của vị thành niên chín chấn, xin xem [HealthLinkBC File #119 Luật về Trẻ Thơ, Ứng Thuận của Vị Thành Niên Chín Chấn và Chủng Ngừa](#).

BC Centre for Disease Control
Provincial Health Services Authority